

Vuoden 2025 talousarvion puolivuotiskatsaus 1–6

Kunnanhallitus 01.09.2025 § 239
33/02.02.02/2025

Asian valmistelija:

Kunnanjohtaja Carita Maisila, p. 040 137 5121

Sivistysjohtaja Susan Porkka, p. 044 783 7285

Elinvoimajohtaja Hanna Nieminen, p. 040 135 4509

Tekninen johtaja Jaakko Kurvinen, p. 050 585 6772

Hallintojohtaja Marja Kärkkäinen, p. 044 078 4670

Valtioneuvoston asetuksessa 525/2020 on määritelty kunnan raportointivelvollisuus. Asetuksen mukaan raportit on tehtävä kolmen kuukauden välein. *Puolivuotiskatsauksen* on sisällettävä tuloslaskelma ja tase. Lisäksi katsauksessa on esitettävä toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat, talousarvion toteutuminen sekä ennuste koko vuoden tuotoista ja kuluista.

Neljännesvuosikatsauksen on sisällettävä tuloslaskelma ja tase. Lisäksi katsauksessa on esitettävä toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat, talousarvion toteutuminen sekä keskeiset tekijät, joiden ennakoidaan vaikuttavan tilikauden tuottojen ja kulujen määriin.

Toimintatuotot

Toimintatuottojen toteuma on 56,0 %. Myyntituotoissa on laskutus muilta kunnilta perusopetuksen oppilaista 31.12.2024 tilanteen mukaan. Vuoden aikana laskutetaan kesken lukuvuoden pois lähteneistä oppilaista läsnäolokuukausien mukaan.

Maksutuotoissa on kuuden kuukauden päivähoitolaskutus. Varhaiskasvatusmaksuja voidaan lain mukaan periä pääsääntöisesti vain yhdentoista kuukauden ajalta vuodessa.

Tuet ja avustukset kohdassa valtion avustusten toteuma on 83,7 %. Summa sisältää uusia vuonna 2025 saatuja avustuksia ja vuodelta 2024 siirtyneiden kesken olevien opetustoimen muiden hankkeiden valtionavustukset. Vastaavasti vuoden 2025 jälkeen jatkuvien muiden hankkeiden valtionavustukset siirretään tilinpäätöksessä seuraavalle vuodelle. Hankkeista aiheutuvat kulut (pääasiassa henkilöstökuluja) kirjataan toimintakuluihin ao. kohtaan. Hankkeissa on kunnan omavastuuosuus, joka vaihtelee hankkeittain.

Muissa toimintatuotoissa kesäkuun loppuun mennessä ei ole toteutunut käyttöomaisuuden myyntivoittoja. Talousarviossa myyntivoittoja on budjetoitu 300.000 €. Puunmyyntituloja on toteutunut 272.000 €. Talousarviossa tuloja on budjetoitu 200.000 €. Ulkoisten toimitilojen päävuokratuottojen toteuma on 53,1 % ja samoin käyttövuokrien toteuma on 53,1 %.

Toimintakulut

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut yhteensä toteuma on 51,0 %. Palkkojen toteuma on 50,5 % ja sivukulujen on 53,3 %. Lomarahat on maksettu kesäkuussa ja se vaikuttaa toteumaprosenttiin. Kesäkuun alusta jaettiin sopimuslajasta riippuen noin 0,40 %:n paikallinen järjestelyerä. Lokakuun alusta alkaen maksetaan kaikilla sopimusaloilla 2,5 %:n yleiskorotus.

Palvelujen ostot

Palvelujen ostojen toteuma yhteensä on 51,6 %. Suurimpia palvelujen ostoja ovat kuljetukset 55,6 % (koululaiskuljetukset ja joukkoliikenne), päivähoitojen palvelusetelit 50,7 %, rakennusten korjauskustannukset 85,3 % ja ICT-palvelut 59,2 %. Palvelujen ostot toteutuvat epätasaisesti vuoden aikana. Suurimmalta osin kesäkuun lopun ylitys johtuu koulukuljetuksista (kevätlukukausi on pitempi) sekä rakennusten ja alueiden kunnossapitopalveluista.

Turun työllisyysalue on laskuttanut kuntia läntisen toiminta-alueen lähipalvelujen ja keskitettyjen palvelujen tuottamisesta tammi-maaliskuulta. Mynämäen kunnan tammi-kesäkuun toteumasta puuttuu siten kolmen kuukauden osuus. Seuraava lasku on tulossa syyskuussa.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Toteuma yhteensä on 52,0 %. Lämmityskulujen toteuma on 66,8 %, sähkön 49,2 % ja elintarvikkeiden 47,3 %. Osa hankinnoista toteutuu epätasaisesti vuoden aikana (esim. elintarvikkeet, oppikirjat ja kalusteet). Lämmitys- ja sähkökuluihin vaikuttaa vuodenaika.

Avustukset

Toteuma yhteensä on 46,2 %. Lasten kotihoidon tuen toteuma on 30,3 %. Toiminta-avustukset yhdistyksille, järjestöille ja yksityisteille on pääsääntöisesti maksettu koko vuoden osalta.

Kunnan maksettavaksi kuuluvien työttömyystukien toteuma on 64,0 %. TE-uudistuksen myötä kunnan vastuu työttömyystuista laajeni. Kunta maksaa nämä Kelalle kuukausittain.

Lisäksi kunnat maksavat mm. työnantajien palkkatuen ja starttirahan. Turun työllisyysalue ei ole vielä laskuttanut kuntia tältä osin ollenkaan. Elokuussa työllisyysalueelta saadun tiedon mukaan palkkatukia ja starttirahojä on myönnetty niin, että määrärahoista on sidottu 80,7 %. Palkkatukijakso ja starttirahajako on useampia kuukausia, joten sidottu osuus voi tarkoittaa koko vuoden osuutta.

Verotulot

Talousarviossa verotuloarvio on Kuntaliiton lokakuun 2024 ennustekehikön mukainen. Elokuun 2025 ennustekehikössä verotuloarviot ovat seuraavat:

	TA 2025	kehikko 5/2025	kehikko 8/2025	ero, €	%	toteuma 30.6.2025	tot %
Kunnan tulovero	14 775 000	14 556 000	14 355 000	-420 000	-1,5	7 580 876	51,3
Kiinteistövero	2 454 000	2 386 000	2 386 000	-68 000	-2,8	158 865	6,5
Yhteisövero	1 031 000	1 172 000	1 172 000	141 000	13,7	683 684	66,3
Yhteensä	18 260 000	18 114 000	17 913 000	-347 000	-0,8	8 423 425	46,1

Kunnallisveron ennuste vuosille 2025–2029 heikkenee toukokuun arvioista. Muutos johtuu pääosin työllisyyden odotettua heikommasta kehityksestä kuluvana vuonna. Veropohjaan ja erityisesti palkkatuloihin tehtiin siten tarkennuksia. Palkkatulot kasvavat arviolta noin kolme prosenttia tänä vuonna, kun toukokuussa vastaava arvio oli 3,5 prosenttia. Työllisyyden paranemisen sekä ansioiden nousun seurauksena palkkatulojen odotetaan kasvavan lähes viisi prosenttia ensi vuonna.

Ensi vuodesta alkaen tehtiin myös tarkennuksia vähennyspuolelle. Työ-markkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähennyskelpoisuuden poistamisesta, josta päätettiin kevään kehysriihessä, on nyt myös huomioitu veroennustekehikössä. Tämä nostaa kunnallisveron tuottoa arviolta noin 40 miljoonalla eurolla vuositasolla. Kaikki hallituksen veroperustemuutosten aiheuttamat vaikutukset kuntien verotuottoon kompensoidaan hallitusohjelman mukaan nettomääräisesti. Nämä ja jo aiemmin päätettyjen muutosten nettovaikutukset ovat kunnallisveron osalta yhteensä noin -30 miljoonaa euroa vuodelle 2026. Muutokset kompensoidaan kuntien valtionosuusmaksatuksissa.

Työllisyysrahaston kevään arvion mukaan palkansaajien osuus työttömyysvakuutusmaksusta nousee heikentyneen työllisyystilanteen seurauksena. Korotus olisi arvion mukaan minimissään 0,25 ja maksimissaan 0,75 prosenttiyksikköä ensi vuonna. Kyseinen maksu on vähennyskelpoinen ja heikentäisi näin ollen kunnallisveron tuottoa. Vaikka päätöstä tältä osin ole vielä tehty ennustekehikössä on arvioitu 0,50 prosenttiyksikön korotusta työttömyysvakuutusmaksuun ensi vuodesta alkaen. Korotuksen vaikutus kunnallisveron tuottoon on noin -50 miljoonaa euroa per vuosi. Työllisyysrahaston hallitus tekee varsinaisen esityksensä työllisyysvakuutusmaksun muutoksesta elokuun lopulla hallintoneuvostolle. Heiltä esitys menee sosiaali- ja terveysministeriön kautta lakiesityksenä eduskunnan päätettäväksi.

Hallitus päätti puoliväliiriihessä alentaa yhteisöverokantaa kahdella prosenttiyksiköllä (20 % → 18 %) vuodesta 2027 alkaen. Verokannan pienentäminen alentaa yhteisöveron tuottoa yhteensä noin -830 miljoonalla eurolla, josta kuntaryhmän osuus on noin -190 miljoonaa euroa. Kuntien yhteisöveron tuottoon vaikuttaa lisäksi myös rahapeliuudistus (-10 miljoonaa euroa) sekä korkovähennysrajoituksen infrastruktuuripoikkeus (-5 miljoonaa euroa). Vapaaehtoisen eläkesäästämisen verotuen poisto

vastaavasti nostaa yhteisöveron tuottoa vajaalla 3 miljoonalla eurolla. Hallitusohjelman mukaisesti yhteisöveron veroperusteisiin tehtävät muutosten vaikutukset kompensoidaan kunnille. Yhteisöveron muutokset kompensoidaan ryhmäosuuksia muuttamalla ja näin ollen niiden vaikutus on kuntien rahoitusaseman näkökulmasta neutraali.

Kunnanhallitus hyväksyi 11.8.2025 vuoden 2026 talousarvion laadintaohjeen ja raamin. Raamissa verotulot on arvioitu toukokuun ennustekehikon mukaisesti lisättynä 200.000 €:lla oletuksella, että työllisyys ja muu taloudellinen tilanne paranee ja lisää verotuloja. Elokuun ennustekehikkoon verrattuna raamissa on 209.000 € enemmän kunnan tuloveron tuottoa.

Verotulot yhteensä toteuma kesäkuun lopussa on 46,1 %. Kunnan tuloveron toteuma on 51,3 %. Yhteisöveron toteuma on 66,3 %. Kiinteistöveron toteuma on tässä vaiheessa vuotta vain 6,5 %, koska kiinteistöverot tilitetään syksyllä.

Valtionosuudet

Kesäkuun lopun toteuma on 51,0 %. Vuoden 2025 talousarviossa valtionosuudet ovat 4.417.430 €. Valtiovarainministeriön viimeisimmän eli kesäkuun päätöksen ja OKM:n päätöksen mukaan valtionosuudet ovat 4.515.463 € eli noin 98.000 € enemmän kuin talousarviossa on arvioitu.

Harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta on haettava 23.9.2025 mennessä. Asia käsitellään seuraavassa kunnanhallituksen kokouksessa. Korotus maksetaan saajille joulukuussa.

Korkokulut

Korkokulujen toteuma on 56,1 %. Talousarviossa korkokuluiksi on arvioitu 1,0 milj. euroa. Lainojen korkojen maksuajankohta riippuu lyhennysten ajankohdasta. Lainoja on nostettu eri kuukausina, joten lyhennykset ja korot erääntyvät epätasaisesti. Ennuste tällä hetkellä olevien lainojen koko vuoden korkokustannuksiksi on noin 1,0 milj. euroa. Syksyllä todennäköisesti nostetaan uutta pitkäaikaista lainaa, joka lisää korkokustannuksia jonkin verran.

Poistot

Poistot ovat todelliset kuuden kuukauden poistot. Toteuma on 48,8 % eli hiukan alle tasaisen kertymän. Laurin koulun saneerauksen poistot on aloitettu valmistumisen mukaan vaiheittain vuodesta 2023 alkaen. Saneeraus on tällä erää valmis ja poistot kokonaisuudessaan alkaa heinäkuun 2025 alusta.

Vuoden 2025 talousarvion puolivuotiskatsaus lähetetään esityslistan mukana.

Puolivuotiskatsaus ei sisällä käyttötalouden tuloarvioiden muutoksia tai lisämäärärahoja. Määrärahan siirto tulosalueelta toiselle on

päätösehdotuksessa. Investointiosaan esitetään tuloarvion lisäys ja lisämääräraha päätösehdotuksen mukaisesti.

Päätösehdotus
(kj):

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy vuoden 2025 talousarvion puolivuotiskatsauksen liitteen mukaisesti ja hyväksyy talousarvioon seuraavat muutokset:

Käyttötalousosa:

Varhaiskasvatus-tulosalue	56.000 € (määrärahan vähennys)
Opetustoimi-tulosalue	-56.000 € (määrärahan lisäys)

Investointiosa:

Infra-kohta	15.868 € (tulon lisäys)
Irtain omaisuus -kohta	-20.000 € (määrärahan lisäys).

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.